

रागो द्वेषश्च लोभश्च शोकमोहौ भयं मदः ।

मानो ऽवमानो ऽसूया च माया हिंसा च मत्सरः ॥ ४३ ॥

रजः प्रमादः क्षुब्धोऽशत्रवस्त्वेवमादयः ।

रजस्तमः प्रकृतयः सत्त्वप्रकृतयः क्वचित् ॥ ४४ ॥

यावन्नृकायस्थमात्मवशोपकल्पं धत्ते गरिष्ठचरणार्चनया निशातं ।

ज्ञानासिमच्युतबली दधदस्तशत्रुः स्वाराज्यतुष्ट उपशान्त इदं विजिह्यात् ॥ ४५ ॥

नो चेत् प्रमत्तमसदिन्द्रियवाजिसूता नीलोत्पथं विषयदस्युषु निक्षिपन्ति ।

ते दस्यवः सह्यसूतममुं तमोन्धे संसारकूप उरुमृत्युभये क्षिपन्ति ॥ ४६ ॥

प्रवृत्तं च निवृत्तं च द्विविधं कर्म वैदिकं ।

आवर्तते प्रवृत्तेन निवृत्तेनाश्रुते ऽमृतं ॥ ४७ ॥

हिंस्रं द्रव्यमयं काम्यमग्निहोत्राद्यशान्तिदं ।

दर्शश्च पौर्णमासश्च चातुर्मास्यं पशुः सुतः ॥ ४८ ॥

एतदिष्टं प्रवृत्ताख्यं कृतं प्रकृतमेव च ।

पूर्तं सुरालयारामकूपाजीव्यादिलक्षणं ॥ ४९ ॥

द्रव्यसूक्ष्मविपाकश्च धूमो रात्रिरपक्षयः ।

अयनं दक्षिणं सोमो दर्श ओषधिवीरुधः ॥ ५० ॥

अन्नं रेत इति क्ष्मेश पितृयानं पुनर्भवः ।

एकैकश्येनानुपूर्वं भूत्वा भूवेह जायते ॥ ५१ ॥

निषेकादिश्मशानान्तैः संस्कारैः संस्कृतो द्विजः ।

इन्द्रियेषु क्रियायज्ञान् ज्ञानदीपेषु जुह्वति ॥ ५२ ॥

इन्द्रियाणि मनस्यूर्मै वाचि वैकारिकं मनः ।

वाचं वर्णसिमाघ्राये तमोङ्कारे स्वरे न्यसेत् ।